

**Inwonerpanel
'Achterhoek Spreekt' over:**
Toekomst Achterhoek

In opdracht van:

Inwonerpanel
'Achterhoek Spreekt' over:
Toekomst Achterhoek

Mei 2019
Referentie: 18011

Projectteam Movementem

drs. Robin Koster, Senior adviseur/ Directeur
drs. Rik Swieringa, Senior adviseur/ Strateeg
Luc Oonk MSc., Senior onderzoeker/ Projectleider
Michel Hartemink, Onderzoeker

Movementem BV

T 0575 84 3738
E info@movementem.nl
W www.movementem.nl

In opdracht van:

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

Beste Achterhoeker,

Heel erg bedankt dat u samen met zoveel andere Achterhoekers meedoet als panellid van Achterhoek Spreekt. Als Achterhoek ambassadeurs willen we namelijk graag weten hoe u denkt over onderwerpen die de Achterhoek aangaan. Zo kunnen we rekening houden met uw mening.

Onderzoek- & adviesbureau Movementem beheert het panel voor ons en in dit rapport leest u de uitkomsten van het eerste onderzoek. We stelden u de vraag: wat zijn de prioriteiten voor onze regio en hoe kunnen we het beste resultaat boeken? Eén ding dat meteen opvalt is uw eensgezindheid; in alle zeven gemeenten kiest u nagenoeg hetzelfde (Achterhoekers tot 40 jaar leggen net iets andere accenten). Goed dat u zo'n duidelijk signaal afgeeft. Dat nemen we mee in onze plannen en concrete projecten, onder meer in het dagelijks werk van onze zes Achterhoek Thematafels en bij de invulling van de Regio Deal (*).

Dank nogmaals voor uw deelname!

Mark Boumans

Voorzitter Achterhoek Board/ Achterhoek ambassadeurs

Sinds september 2018 werken ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden (de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk en provincie Gelderland) samen aan de toekomst van de Achterhoek, omdat ze ook graag horen wat inwoners belangrijk vinden, is gestart met het inwonerpanel Achterhoek Spreekt.

Best panellid,

Met veel plezier hebben we in opdracht van Achterhoek ambassadeurs het eerste regionale inwonerpanel van Nederland mogen opzetten. Ons doel vooraf was om boven de 4.000 panelleden uit te komen en dat is gelukt, dankzij u. We hebben een vliegende start gemaakt met ruim 4.500 Achterhoekers die deelnemen en in die zin ambassadeur zijn geworden voor de regio. Met een respons op het eerste onderzoek van 96% kunnen we spreken van een succesvolle eerste inzet. Uiteraard zijn we er nog niet; we willen graag nog meer leden krijgen, vooral jonge Achterhoekers in de leeftijd 16 tot 40 jaar zijn van harte welkom.

In dit onderzoek doet u duidelijke uitspraken waar de Achterhoek ambassadeurs mee aan de slag gaan. Aan hen de eervolle taak om uw inbreng om te zetten in daden.

Hopelijk kunnen we de volgende keer weer op uw mening rekenen. Het volgende panelonderzoek kunt in de tweede helft van 2019 verwachten.

Robin Koster

Senior adviseur/ Directeur Movementem

() De Regio Deal is een partnerschap tussen Rijk en Regio om de regionale opgaven aan te pakken. Afgelopen november honoreerde het Rijk de Achterhoek met € 20 miljoen. We ronden de Regio Deal rond 1 juni af.*

Management samenvatting	Pagina 5
1 Inleiding	Pagina 8
1.1 Onderzoeksopzet	Pagina 9
2 Resultaten	Pagina 10
2.1 Imago Achterhoek	Pagina 11
2.2 Aandachtspunten	Pagina 13
2.3 Regionale economie	Pagina 17
2.4 Aantrekkelijkheid	Pagina 18
2.5 Werkgelegenheid	Pagina 21
2.6 Bestaande woningen	Pagina 22
2.7 Leegstand	Pagina 23
2.8 Bereikbaarheid voorzieningen	Pagina 25
2.9 Grondstoffen	Pagina 27
2.10 Gezondheid	Pagina 28
2.11 Onderwerpen volgende panelonderzoek	Pagina 30
Bijlagen	Pagina 31
Bijlage I – Achtergrondvariabelen	Pagina 32
Bijlage II – Onderzoeksverantwoording	Pagina 33

Samenvatting

Sterkte en zwakte nu en prioriteiten voor de toekomst

De Achterhoeker waardeert nu vooral de rust, ruimte, groen, gemoedelijkheid en natuur van de Achterhoek. Als negatieve aspecten van de Achterhoek worden vooral het openbaar vervoer, de bereikbaarheid, het winkelaanbod, de vergrijzing en de werkgelegenheid genoemd. Als het om de toekomst van de Achterhoek gaat geven de panelleden aan dat wat hen betreft prioriteit moet worden gegeven aan de aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen (74%). Er zitten uiteraard wel verschillen tussen de gemeenten, in Aalten zet 80% van de respondenten dit onderwerp op 1, in Winterswijk 59%. Toch geven in alle gemeenten de meeste mensen dit onderwerp de meeste prioriteit. Ook het woningaanbod en de bereikbaarheid zijn belangrijke thema's. Van alle thema's waaruit mensen konden kiezen, wordt aan het verbeteren van de gezondheid en het aantrekken van mensen van buiten het minst prioriteit gegeven. Daarmee lijken de respondenten aan te geven dat de partijen die zich inspannen voor de toekomst van de Achterhoek zich vooral moeten richten op fysieke leefbaarheidsaspecten.

Hoe tot resultaat te komen?

Panelleden is niet alleen gevraagd aan welke onderwerpen prioriteit moet worden gegeven, maar ook hoe zij denken dat voor deze onderwerpen het best resultaat kan worden boekt. Hier volgt een samenvatting per onderwerp:

Economie

Om de economie aan te jagen hebben mensen het meest vertrouwen in het versterken van de relaties tussen bedrijven, onderwijs en andere organisaties (76%) en het bevorderen van ontstaan en groei van nieuwe bedrijven (startups) (58%). Het ondersteunen van de digitalisering van bedrijven wordt maar door 16% van de mensen genoemd. Mogelijk acht men dit een verantwoordelijkheid van de bedrijven zelf. Hier zitten amper verschillen tussen de gemeenten.

Arbeidsdeelname

Volgens de respondenten bestaat er een sterke relatie tussen de plek waar mensen wonen en de plek waar zij werken. In alle gemeenten geven de meeste mensen (totaal 78%) aan dat de beste manier om mensen in de Achterhoek te laten komen werken, is, door ervoor te zorgen dat ze in de Achterhoek komen wonen (en andersom). Dit veronderstelde verband wordt verder benadrukt doordat in bijna alle gemeenten het aantrekkelijker maken van de woon- en leefomgeving de tweede meest genoemde manier is, om meer mensen in de Achterhoek te laten komen werken. Het aantrekken van mensen van buiten Nederland wordt niet verkozen, slechts 4% van de deelnemers noemt dit als effectief middel om meer mensen in de Achterhoek te laten komen werken.

Naast ervoor zorgen dat er meer mensen naar de Achterhoek komen om te werken, ligt er ook een kans en opgave om meer mensen die al in de Achterhoek wonen aan het werk te krijgen. De meeste mensen (70%) vinden dat er hiertoe moet worden gezorgd dat scholen opleiden tot beroepen en vaardigheden die nu en in de toekomst nodig zijn en dat er moet worden gezorgd voor bij-, om- en herscholing (60%). Hier wordt in alle gemeenten nagenoeg gelijk over gedacht.

Bestaande woningvoorraad

Nieuwbouw is een thema dat vaak veel aandacht krijgt, maar het overgrote merendeel van de woningen staat er uiteraard al. Daarom is gevraagd wat er volgens de panelleden vooral moet gebeuren met de bestaande woningen. Zij zien vooral kansen om meer woningen geschikt te maken voor jongeren (71%) en energiezuiniger moeten worden gemaakt (57%)

Leegstand

Het aanpakken van leegstand werd als belangrijkste prioriteit genoemd. Op de vraag hoe dit het best kan worden gedaan geeft 67% aan dat leegstaande panden een andere bestemming moeten krijgen of moeten worden verbouwd tot woningen (61%). Ook het toestaan van andere activiteiten in leegstaande boerderijen is volgens de meerderheid (59%) een effectieve manier om leegstand te bestrijden. Minder dan een kwart vindt sloop hiervoor een goed middel. Ook over dit onderwerp zijn de panelleden uit de verschillende gemeenten zeer eensgezind.

Bereikbaarheid

Het beter bereikbaar houden van voorzieningen en bedrijven is kan volgens bijna driekwart (72%) van de panelleden worden gerealiseerd door vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar af te stemmen. Ook het verbeteren van de verbindingen met Duitsland wordt veel genoemd, niet alleen in de grensgemeenten maar ook in de 'niet-grensgemeenten'.

Grondstoffen en energie

Als het gaat om het verantwoord gebruik van grondstoffen geeft bijna twee derde aan dat bedrijven geholpen moeten worden om grondstoffen en producten zoveel opnieuw te gebruiken. Energiebesparing stimuleren (59%) en duurzame energie opwekken (53%) worden ook vaak genoemd.

Gezondheid

Om de gezondheid van Achterhoekers te verbeteren denkt bijna twee derde dat er beter in beeld moet worden gebracht welke mensen zorg/ hulp nodig hebben. Iets meer dan de helft van de mensen geeft aan dat een gezondere leefstijl moet worden bevorderd.

The background of the slide is a grayscale photograph of the interior of a public bus. Several passengers are visible, some sitting on seats and others standing. The bus has overhead handrails and windows. A large, solid lime-green circle is positioned in the center-left of the slide, partially overlapping the bus image. The word 'Inleiding' is written in white text inside this circle. In the top-left corner, the 'Moventem' logo is displayed in white, with the words 'Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding' underneath it.

Moventem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

- In opdracht van Achterhoek ambassadeurs heeft Movementem een onderzoek over de toekomst van de Achterhoek uitgevoerd onder de 4.512 leden van het inwonerpanel Achterhoek Spreekt.
- De panelleden hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen woensdag 27 februari en woensdag 3 april 2019. Er is één keer een reminder verstuurd, aan iedereen waarvan nog geen ingevulde vragenlijst was ontvangen.
- In totaal hebben 4.347 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld, waarvan 44 offline (papieren vragenlijst). Een respons-rate van 96%. Dit is een gebruikelijk hoog percentage voor een eerste panelonderzoek. De respons-rate zal zich op termijn naar verwachting stabiliseren rond de 50%.
- Met het aantal respondenten (4.347) kan met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 1,47% uitspraken worden gedaan over de populatie.
- De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.
- Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. De meest genoemde antwoorden worden in dit rapport getoond bij de betreffende vragen.
- Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.
- In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is achterin dit rapport te vinden.
- In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de statistische betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is ook aan het einde van deze rapportage te vinden.

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Resultaten

Wat zijn de eerste drie woorden die in u opkomen als u aan de Achterhoek denkt?

In bovenstaande woordenwolk staan de meest genoemde woorden weergegeven.

Stel: een kennis of familielid van u woont buiten de Achterhoek en denkt erover om hier te komen wonen.

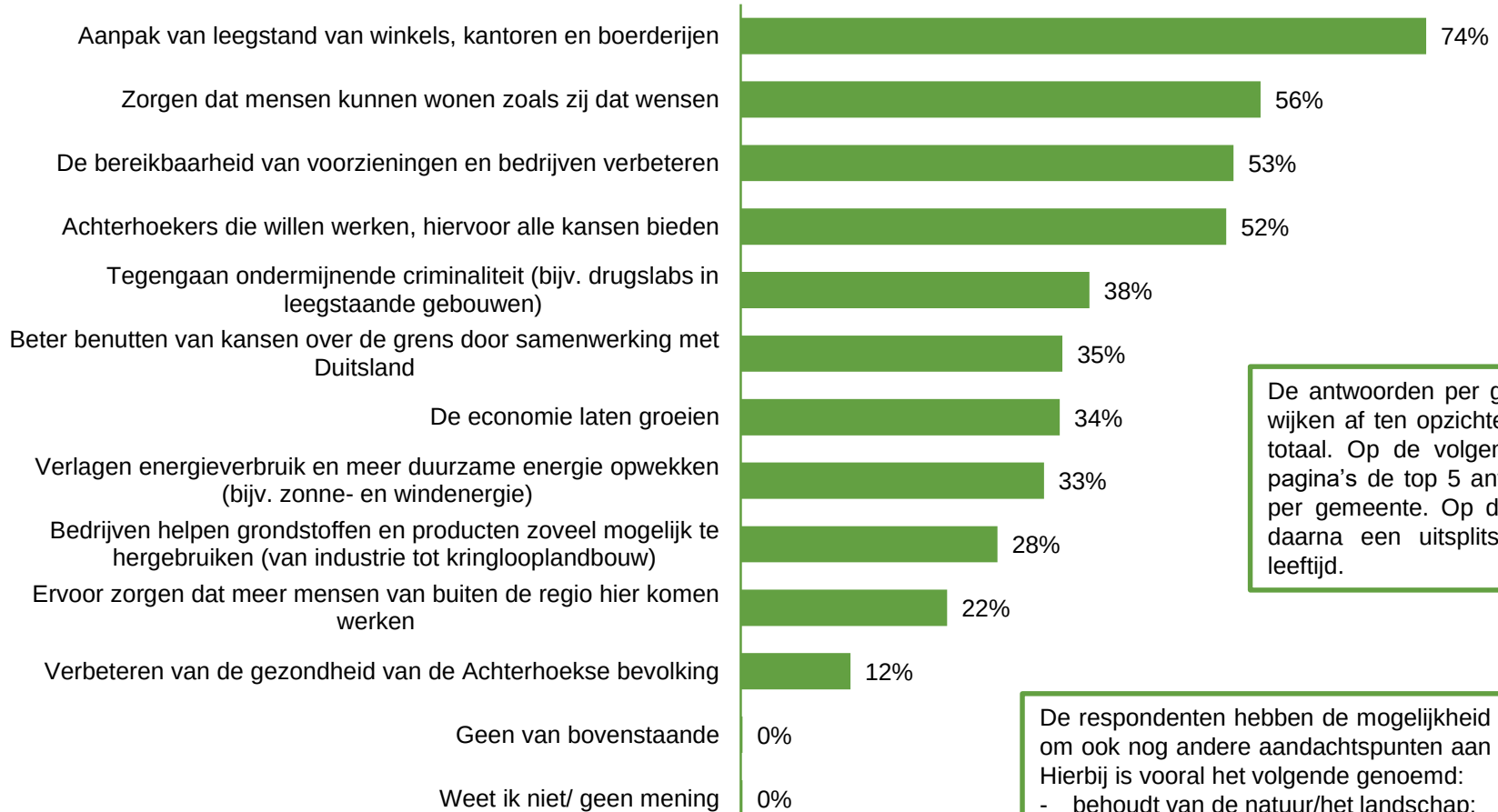
Op welke **positieve kanten** van de Achterhoek zou u hem/ haar wijzen? (top 5)

1. Rust
2. Ruimte
3. Natuur
4. Gemoedelijk
5. Groen

Op welke **negatieve kanten** van de Achterhoek zou u hem/ haar wijzen? (top 5)

1. Slecht openbaar vervoer
2. Slechte bereikbaarheid
3. Weinig winkels
4. Vergrijzing
5. Weinig werkgelegenheid

Wat moet in de Achterhoek vooral worden aangepakt de komende 10 jaar?
(maximaal vijf antwoorden mogelijk) (n=4.347)

De antwoorden per gemeente wijken af ten opzichte van het totaal. Op de volgende twee pagina's de top 5 antwoorden per gemeente. Op de pagina daarna een uitsplitsing over leeftijd.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij is vooral het volgende genoemd:

- behoudt van de natuur/het landschap;
- jongeren proberen te behouden;
- openbaar vervoer verbeteren.

Aalten (n=855)

Top 5 antwoorden	Percentage
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	80%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	53%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	52%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	48%
Beter benutten van kansen over de grens door samenwerking met Duitsland	45%

Berkelland (n=807)

Top 5 antwoorden	Percentage
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	77%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	61%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	53%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	52%
Tegengaan ondermijnende criminaliteit	43%

Bronckhorst (n=535)

Top 5 antwoorden	Percentage
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	72%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	65%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	52%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	51%
De economie laten groeien	35%

Doetinchem (n=599)

Top 5 antwoorden	Percentage
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	77%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	55%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	49%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	48%
Beter benutten van kansen over de grens door samenwerking met Duitsland	38%

Oost-Gelre (n=390)

Top 5 antwoorden	Percentage
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	71%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	62%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	57%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	53%
De economie laten groeien	35%

Oude IJsselstreek (n=821)

Top 5 antwoorden	Percentage
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	75%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	58%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	50%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	49%
Tegengaan ondermijnende criminaliteit	42%

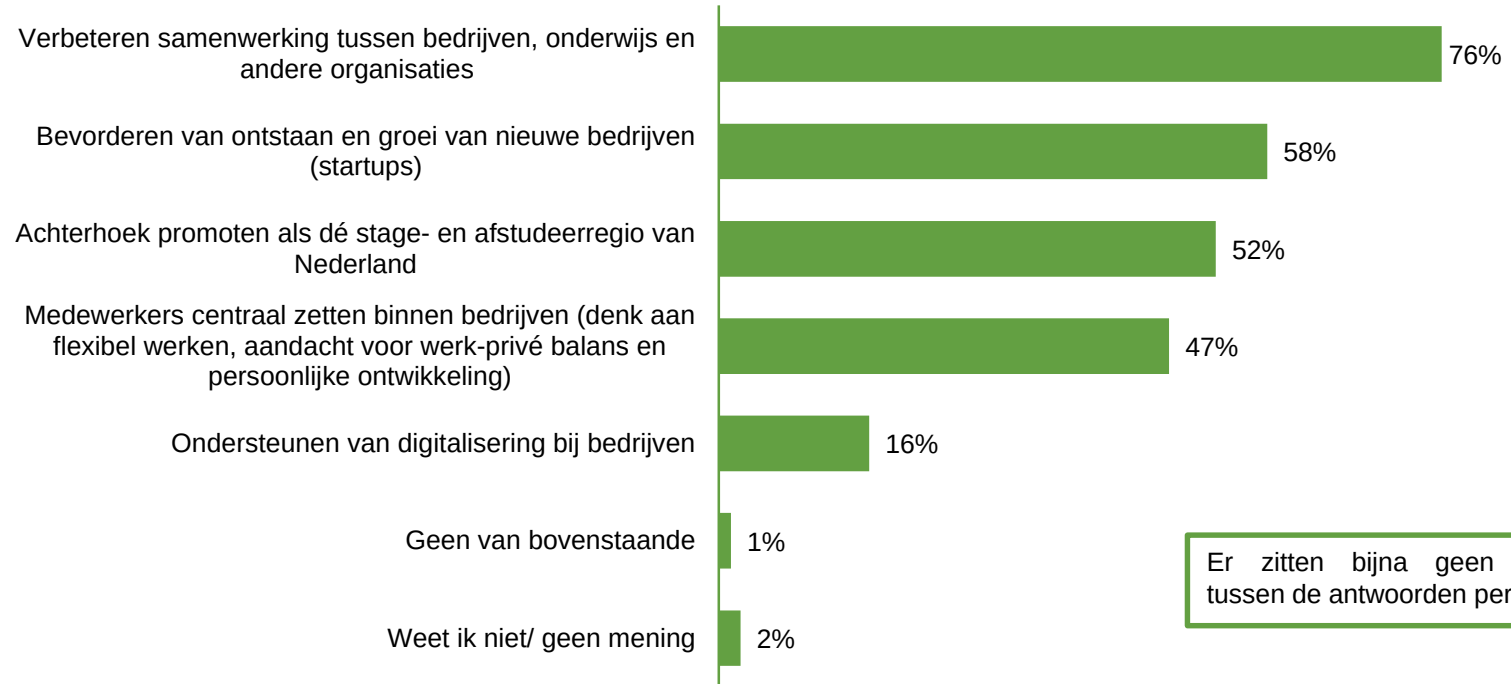
Winterswijk (n=340)

Top 5 antwoorden	Percentage
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	59%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	58%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	55%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	51%
Beter benutten van kansen over de grens door samenwerking met Duitsland	44%

Wat moet in de Achterhoek vooral worden aangepakt de komende 10 jaar?
(maximaal vijf antwoorden mogelijk)

	18 t/m 39 jaar n=542	40 t/m 59 jaar n=1525	> 59 jaar n=2280
Aanpak van leegstand van winkels, kantoren en boerderijen	77%	74%	72%
Zorgen dat mensen kunnen wonen zoals zij dat wensen	58%	53%	57%
De bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven verbeteren	59%	56%	46%
Achterhoekers die willen werken, hiervoor alle kansen bieden	59%	51%	50%
Tegengaan ondermijnende criminaliteit	22%	38%	46%
Beter benutten van kansen over de grens door samenwerking met Duitsland	24%	33%	43%
De economie laten groeien	36%	39%	28%
Verlagen energieverbruik en meer duurzame energie opwekken	31%	31%	35%
Bedrijven helpen grondstoffen en producten zoveel mogelijk te hergebruiken	23%	23%	35%
Ervoor zorgen dat meer mensen van buiten de regio hier komen werken	19%	19%	28%
Verbeteren van de gezondheid van de Achterhoekse bevolking	15%	10%	12%
Geen van bovenstaande	0,0%	0,1%	0,3%
Weet ik niet/ geen mening	0,2%	0,2%	0,0%

Hoe kan de Achterhoekse economie het best worden versterkt? (maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

Er zitten bijna geen verschillen tussen de antwoorden per gemeente.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- bereikbaarheid verbeteren (auto en OV);
- toerisme bevorderen
- woningbouw (om werken in de Achterhoek te stimuleren/aantrekkelijker te maken).

Hoe zorgen we ervoor dat meer mensen in de Achterhoek komen werken? (maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

De antwoorden per gemeente wijken af ten opzichte van het totaal. Op de volgende twee pagina's staat de top 3 gegeven antwoorden per gemeente weergegeven.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- bereikbaarheid verbeteren (wegen en OV);
- voldoende woningaanbod creëren voor jongeren/ starters (betaalbaarheid).

Aalten (n=855)

Top 3 antwoorden	Percentage
Ervoor zorgen dat mensen die in de Achterhoek komen wonen, hier ook een baan vinden (en andersom)	77%
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving bieden aan mensen van buiten de regio	61%
Beter samenwerken met hogescholen en universiteiten	55%

Berkelland (n=807)

Top 3 antwoorden	Percentage
Ervoor zorgen dat mensen die in de Achterhoek komen wonen, hier ook een baan vinden (en andersom)	80%
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving bieden aan mensen van buiten de regio	69%
Beter samenwerken met hogescholen en universiteiten	57%

Bronckhorst (n=535)

Top 3 antwoorden	Percentage
Ervoor zorgen dat mensen die in de Achterhoek komen wonen, hier ook een baan vinden (en andersom)	76%
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving bieden aan mensen van buiten de regio	66%
Beter samenwerken met hogescholen en universiteiten	60%

Doetinchem (n=599)

Top 3 antwoorden	Percentage
Ervoor zorgen dat mensen die in de Achterhoek komen wonen, hier ook een baan vinden (en andersom)	79%
Beter samenwerken met hogescholen en universiteiten	68%
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving bieden aan mensen van buiten de regio	68%

Oost-Gelre (n=390)

Top 3 antwoorden	Percentage
Ervoor zorgen dat mensen die in de Achterhoek komen wonen, hier ook een baan vinden (en andersom)	76%
Beter samenwerken met hogescholen en universiteiten	66%
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving bieden aan mensen van buiten de regio	64%

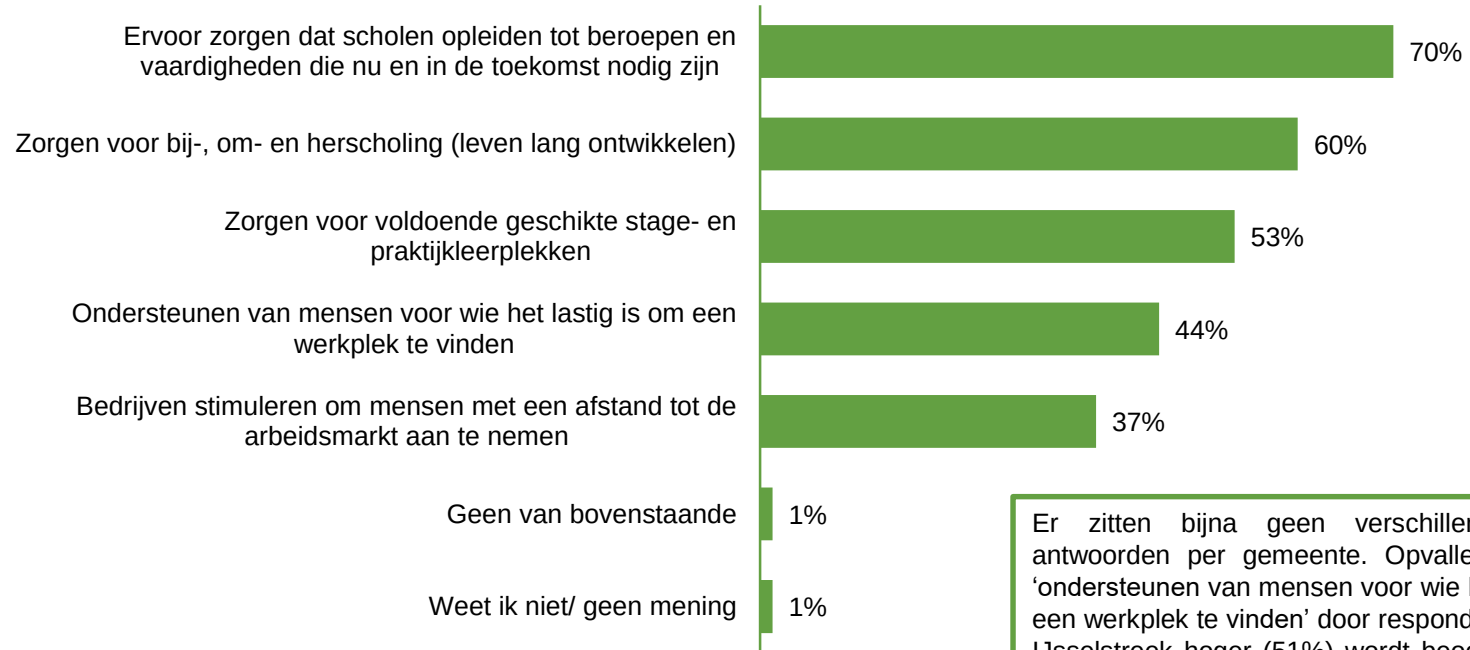
Oude IJsselstreek (n=821)

Top 3 antwoorden	Percentage
Ervoor zorgen dat mensen die in de Achterhoek komen wonen, hier ook een baan vinden (en andersom)	78%
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving bieden aan mensen van buiten de regio	65%
Beter samenwerken met hogescholen en universiteiten	57%

Winterswijk (n=340)

Top 3 antwoorden	Percentage
Ervoor zorgen dat mensen die in de Achterhoek komen wonen, hier ook een baan vinden (en andersom)	80%
Aantrekkelijke woon- en leefomgeving bieden aan mensen van buiten de regio	65%
Beter samenwerken met hogescholen en universiteiten	57%

Iedereen die wil werken, moet kunnen werken. Hoe zorgen we ervoor dat we zoveel mogelijk Achterhoekers aan het werk krijgen? (maximaal drie antwoorden mogelijk)
(n=4.347)

Er zitten bijna geen verschillen tussen de antwoorden per gemeente. Opvallend is dat het 'ondersteunen van mensen voor wie het lastig is om een werkplek te vinden' door respondenten uit Oude IJsselstreek hoger (51%) wordt beoordeeld dan bij de andere gemeenten.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- bedrijven stimuleren zich hier te vestigen;
- beter salaris.

Wat moet er volgens u gebeuren met de bestaande woningen in de regio?
(maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

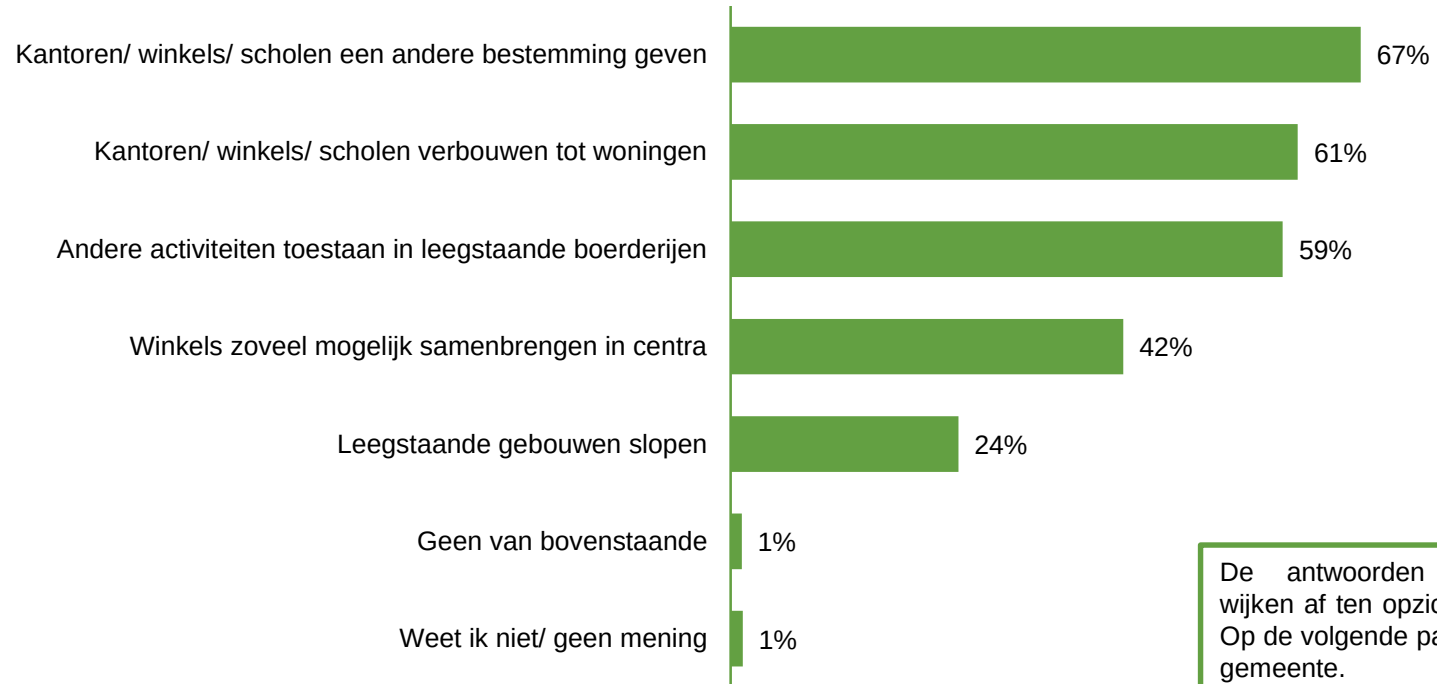

Er zitten bijna geen verschillen tussen de antwoorden per gemeente. Opvallend is dat het 'veranderen naar meer woningen voor jongeren' door respondenten uit Doetinchem lager (62%) wordt beoordeeld dan bij de andere gemeenten. 'Energiezuiniger maken' wordt in Winterswijk hoger (65%) hoger beoordeeld dan in andere gemeenten.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- betaalbaar houden/maken
- leegstaande winkels/bedrijfspanen verbouwen tot woningen
- levensloopbestendig maken
- grote woningen/ panden opsplitsen tot woningen.

Wat moet er gebeuren om de leegstand van winkels, scholen, kantoren en boerderijen aan te pakken? (maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

De antwoorden per gemeente wijken af ten opzicht van het totaal. Op de volgende pagina de top 3 per gemeente.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- grote panden opsplitsen tot meerdere woningen;
- huurprijzen verlagen.

Aalten (n=855)

Top 3 antwoorden	Percentage
Kantoren/ winkels/ scholen een andere bestemming geven	61%
Andere activiteiten toestaan in leegstaande boerderijen	57%
Kantoren/ winkels/ scholen verbouwen tot woningen	57%

Berkelland (n=807)

Top 3 antwoorden	Percentage
Kantoren/ winkels/ scholen een andere bestemming geven	69%
Kantoren/ winkels/ scholen verbouwen tot woningen	58%
Andere activiteiten toestaan in leegstaande boerderijen	57%

Bronckhorst (n=535)

Top 3 antwoorden	Percentage
Andere activiteiten toestaan in leegstaande boerderijen	66%
Kantoren/ winkels/ scholen een andere bestemming geven	64%
Kantoren/ winkels/ scholen verbouwen tot woningen	58%

Doetinchem (n=599)

Top 3 antwoorden	Percentage
Kantoren/ winkels/ scholen een andere bestemming geven	70%
Kantoren/ winkels/ scholen verbouwen tot woningen	65%
Andere activiteiten toestaan in leegstaande boerderijen	53%

Oost-Gelre (n=390)

Top 3 antwoorden	Percentage
Kantoren/ winkels/ scholen een andere bestemming geven	72%
Andere activiteiten toestaan in leegstaande boerderijen	61%
Kantoren/ winkels/ scholen verbouwen tot woningen	61%

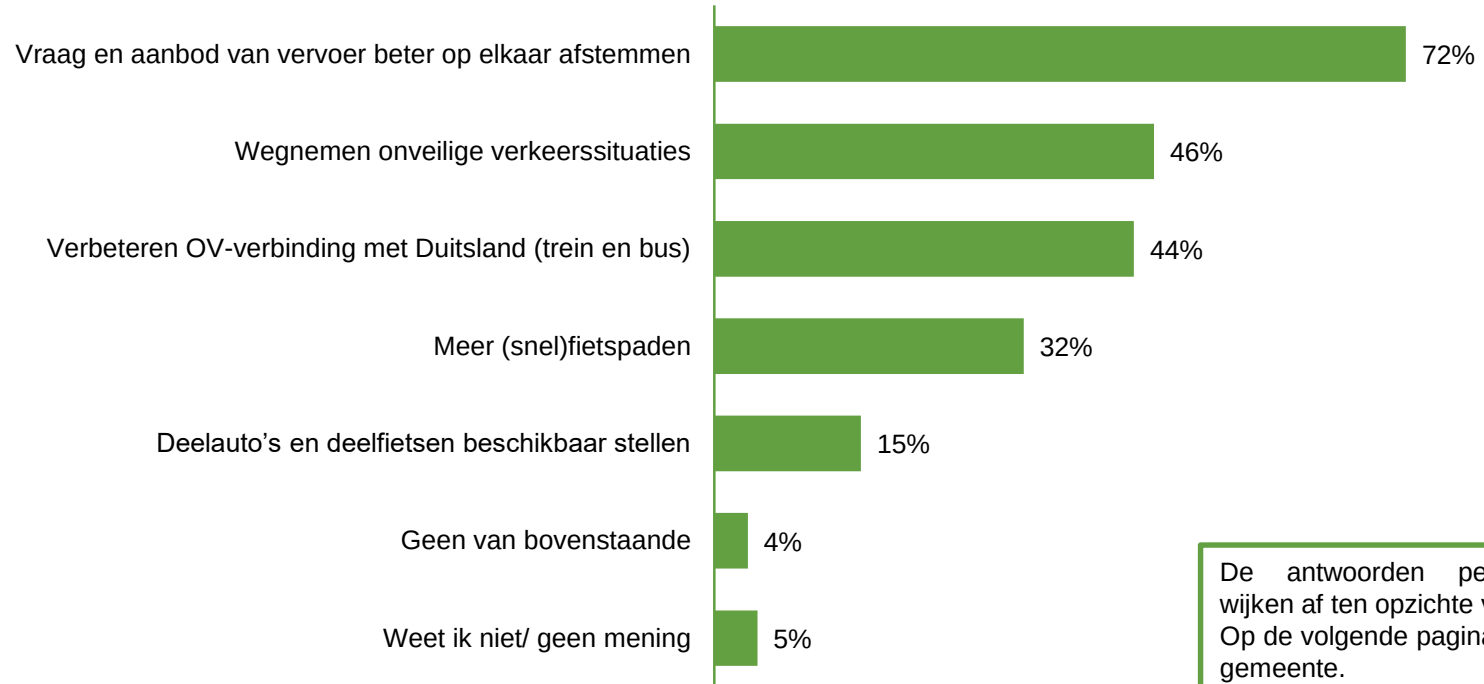
Oude IJsselstreek (n=821)

Top 3 antwoorden	Percentage
Kantoren/ winkels/ scholen een andere bestemming geven	65%
Kantoren/ winkels/ scholen verbouwen tot woningen	64%
Andere activiteiten toestaan in leegstaande boerderijen	57%

Winterswijk (n=340)

Top 3 antwoorden	Percentage
Kantoren/ winkels/ scholen een andere bestemming geven	67%
Andere activiteiten toestaan in leegstaande boerderijen	66%
Kantoren/ winkels/ scholen verbouwen tot woningen	56%

Wat moet er (meer) gebeuren om voorzieningen en bedrijven bereikbaar te houden?
(maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

De antwoorden per gemeente wijken af ten opzichte van het totaal. Op de volgende pagina de top 3 per gemeente.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- OV goedkoper/betaalbaar maken;
- parkeergelegenheid vergroten;
- parkeren goedkoper maken.

Aalten (n=855)

Top 3 antwoorden	Percentage
Vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar afstemmen	70%
Verbeteren OV-verbinding met Duitsland (trein en bus)	56%
Wegnemen onveilige verkeerssituaties	44%

Berkelland (n=807)

Top 3 antwoorden	Percentage
Vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar afstemmen	75%
Wegnemen onveilige verkeerssituaties	51%
Meer (snel)fietspaden	34%

Bronckhorst (n=535)

Top 3 antwoorden	Percentage
Vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar afstemmen	73%
Wegnemen onveilige verkeerssituaties	49%
Verbeteren OV-verbinding met Duitsland (trein en bus)	35%

Doetinchem (n=599)

Top 3 antwoorden	Percentage
Vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar afstemmen	70%
Verbeteren OV-verbinding met Duitsland (trein en bus)	43%
Wegnemen onveilige verkeerssituaties	41%

Oost-Gelre (n=390)

Top 3 antwoorden	Percentage
Vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar afstemmen	76%
Wegnemen onveilige verkeerssituaties	47%
Verbeteren OV-verbinding met Duitsland (trein en bus)	44%

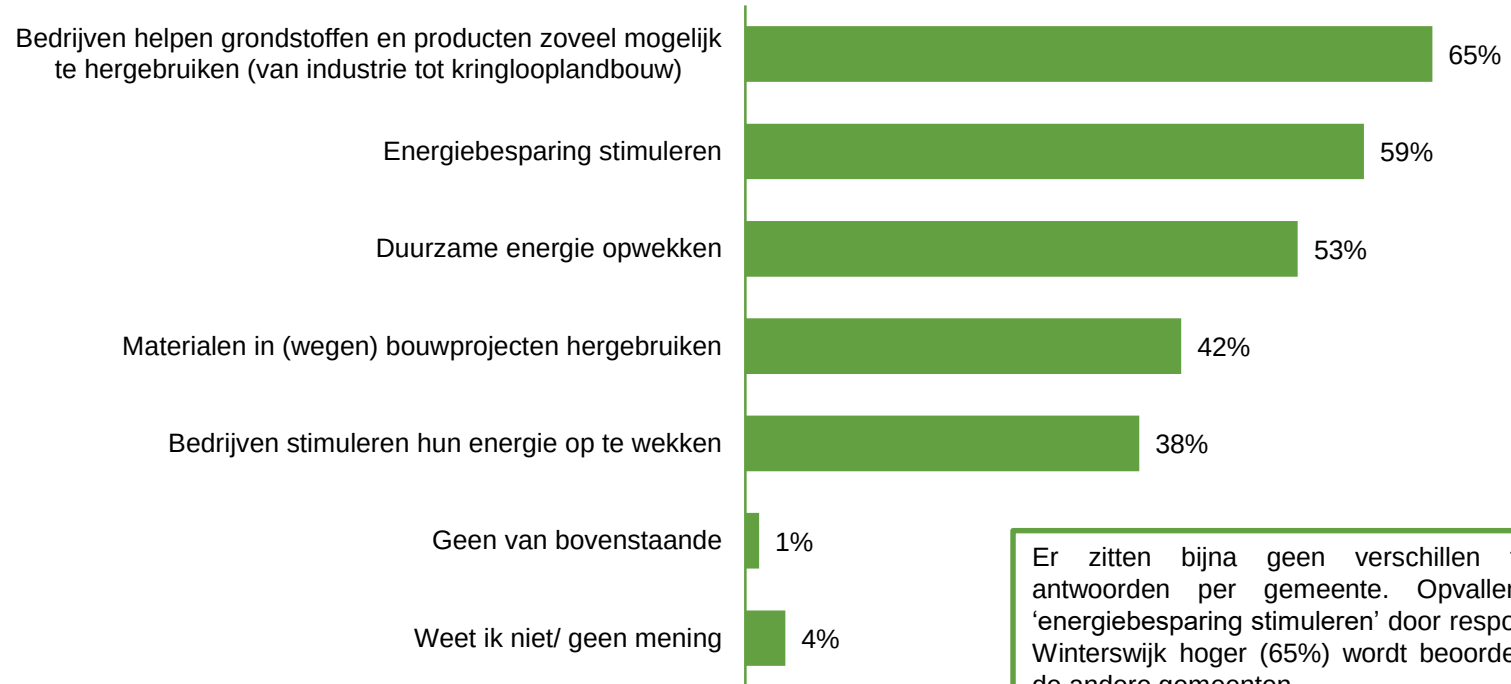
Oude IJsselstreek (n=821)

Top 3 antwoorden	Percentage
Vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar afstemmen	70%
Wegnemen onveilige verkeerssituaties	52%
Verbeteren OV-verbinding met Duitsland (trein en bus)	46%

Winterswijk (n=340)

Top 3 antwoorden	Percentage
Vraag en aanbod van vervoer beter op elkaar afstemmen	73%
Verbeteren OV-verbinding met Duitsland (trein en bus)	57%
Wegnemen onveilige verkeerssituaties	36%

Wat vindt u belangrijk als het gaat om verantwoord omgaan met onze grondstoffen?
(maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

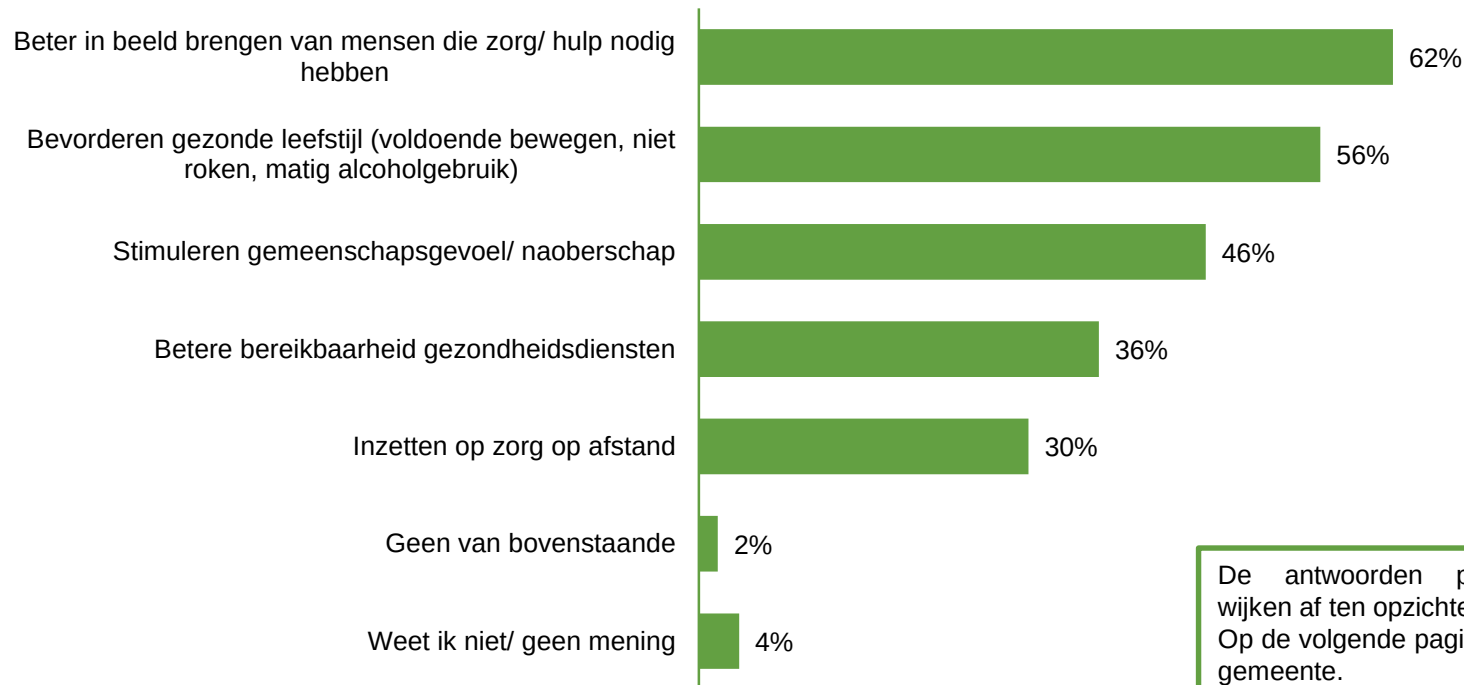
Er zitten bijna geen verschillen tussen de antwoorden per gemeente. Opvallend is dat 'energiebesparing stimuleren' door respondenten uit Winterswijk hoger (65%) wordt beoordeeld dan bij de andere gemeenten.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- minder verspilling;
- hoeveelheid afval verminderen.

Wat moet er gebeuren voor een betere gezondheid van Achterhoekers?

(maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

De antwoorden per gemeente wijken af ten opzichte van het totaal. Op de volgende pagina de top 3 per gemeente.

De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere aandachtspunten aan te geven. Hierbij zijn vooral genoemd:

- Sporten toegankelijker maken (voor jong en oud en goedkoper)
- eenzaamheid aanpakken.

Aalten (n=855)

Top 3 antwoorden	Percentage
Beter in beeld brengen van mensen die zorg/ hulp nodig hebben	67%
Bevorderen gezonde leefstijl	55%
Stimuleren gemeenschapsgevoel/ naoberschap	49%

Berkelland (n=807)

Top 3 antwoorden	Percentage
Beter in beeld brengen van mensen die zorg/ hulp nodig hebben	65%
Bevorderen gezonde leefstijl	51%
Betere bereikbaarheid gezondheidsdiensten	44%

Bronckhorst (n=535)

Top 3 antwoorden	Percentage
Beter in beeld brengen van mensen die zorg/ hulp nodig hebben	58%
Bevorderen gezonde leefstijl	53%
Stimuleren gemeenschapsgevoel/ naoberschap	52%

Doetinchem (n=599)

Top 3 antwoorden	Percentage
Beter in beeld brengen van mensen die zorg/ hulp nodig hebben	61%
Bevorderen gezonde leefstijl	60%
Stimuleren gemeenschapsgevoel/ naoberschap	43%

Oost-Gelre (n=390)

Top 3 antwoorden	Percentage
Bevorderen gezonde leefstijl	63%
Beter in beeld brengen van mensen die zorg/ hulp nodig hebben	57%
Stimuleren gemeenschapsgevoel/ naoberschap	41%

Oude IJsselstreek (n=821)

Top 3 antwoorden	Percentage
Beter in beeld brengen van mensen die zorg/ hulp nodig hebben	65%
Bevorderen gezonde leefstijl	62%
Stimuleren gemeenschapsgevoel/ naoberschap	47%

Winterswijk (n=340)

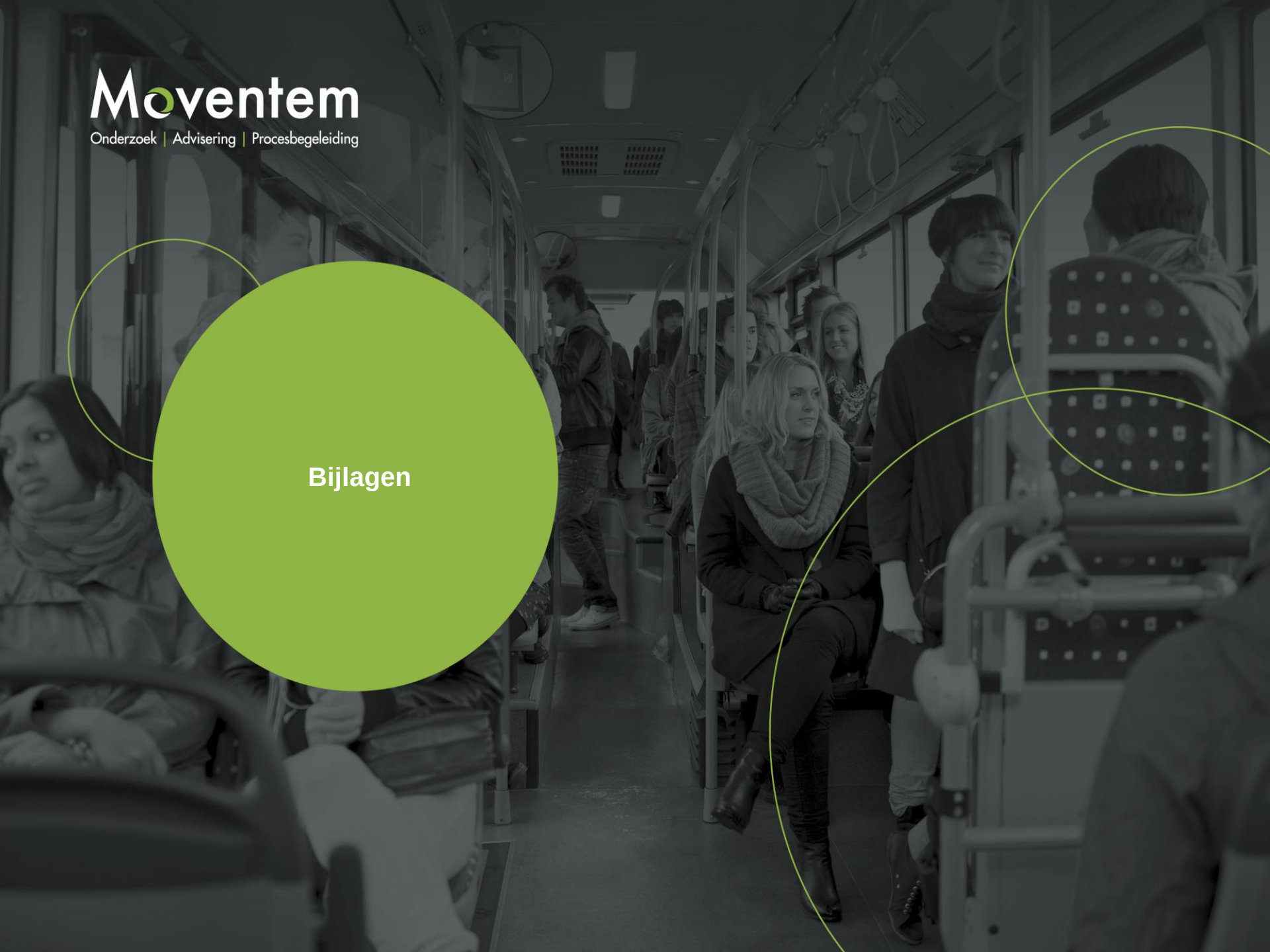
Top 3 antwoorden	Percentage
Beter in beeld brengen van mensen die zorg/ hulp nodig hebben	65%
Bevorderen gezonde leefstijl	62%
Stimuleren gemeenschapsgevoel/ naoberschap	47%

Welke onderwerpen verdienen de aandacht in het volgende panelonderzoek?
(maximaal drie antwoorden mogelijk) (n=4.347)

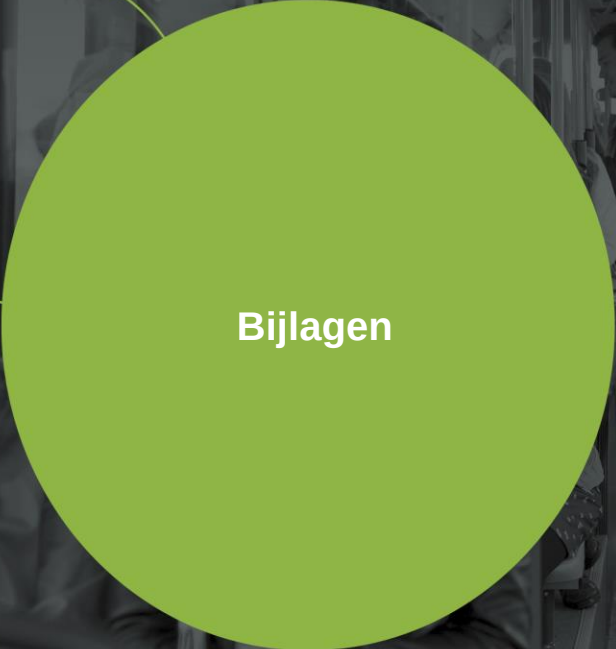
De respondenten hebben de mogelijkheid gekregen om ook nog andere onderwerpen te suggereren. Hierbij zijn vooral deze onderwerpen genoemd:

- natuur behouden;
- jongeren in de Achterhoek houden;
- toerisme bevorderen;
- woningbouw stimuleren.

The background of the entire page is a grayscale photograph of the interior of a public bus. Several passengers are visible, some sitting on seats and others standing. The bus has overhead handrails and windows. The image is slightly faded to allow text to be overlaid.

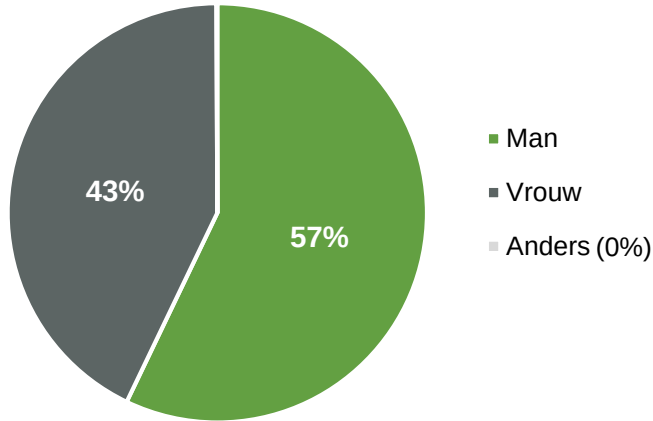
Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

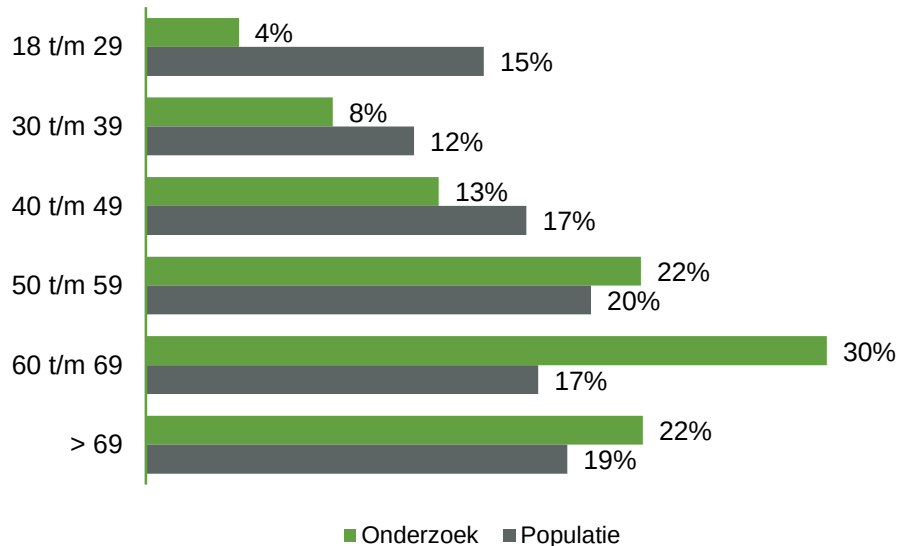
A large, solid green circle is positioned in the center-left of the page. It overlaps with the background image and the text 'Bijlagen'.

Bijlagen

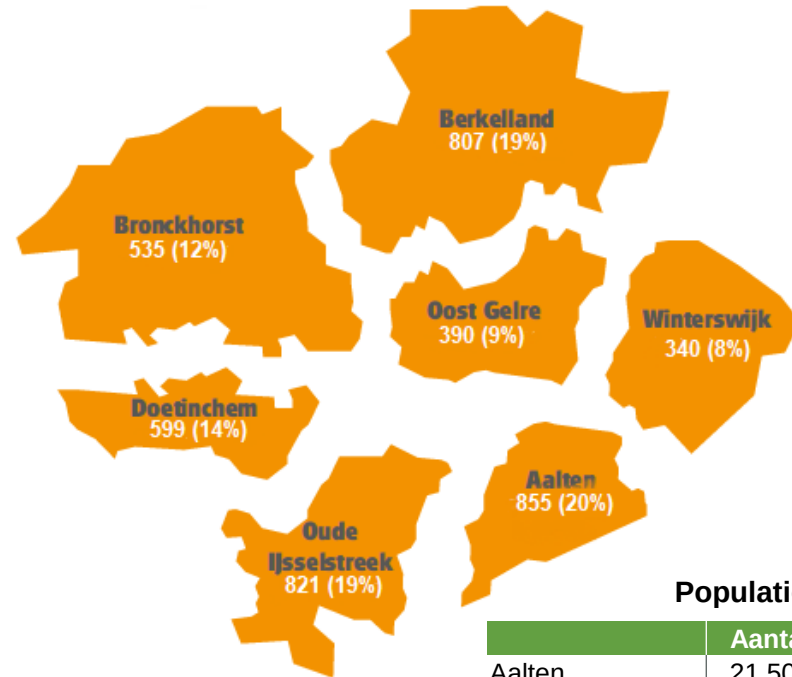
Geslacht (n=4.347)

Leeftijd (n=4.347)

Respons per gemeente

Populatie

	Aantal	Percentage
Aalten	21.503	10%
Berkelland	35.677	17%
Bronckhorst	29.595	14%
Doetinchem	45.619	22%
Oost-gelre	23.765	11%
Oude IJsselstreek	31.926	15%
Winterswijk	23.316	11%

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar gemeente en leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage bevat gewogen resultaten. Meer informatie over de weging in bijlage 2.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (4.347) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 1,47% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar gemeente en leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten tussen de 40 en 49 jaar uit Oost-Gelre, krijgt een respondent tussen de 40 en 49 jaar uit deze gemeente bijvoorbeeld weegfactor 1,35 en een respondent uit Aalten tussen de 30 en 39 jaar (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,71. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Hierbij is de vuistregel (ook gebruikt door VNG Realisatie) gehanteerd, dat een weegfactor niet groter mag zijn dan 3.

Door de weging zijn de resultaten representatief over gemeente en leeftijd.